

УПАТСТВА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ИДЕНТИТЕТОТ НА НЕРЕГУЛАРНИТЕ МИГРАНТИ

(УСОГЛАСУВАЊЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ЗА
ИДЕНТИФИКАЦИЈА) ВО МАРРИ УЧЕСНИЧКИТЕ

ЖАНУАРИ 2016

1 | ВОВЕД

Целта на овој документ е да даде преглед на чекорите што треба да се преземат за усогласување на процедурите за утврдување на идентитетот на лицето (мигрантот) вклучено во постапките со надлежните органи во МАРРИ учесничките.

Идентитетот е збир од правни (име, презиме, и сл.) и физички карактеристики (изглед) на физичкото лице, кои го разликуваат од друго лице.

Овој документ го зема предвид националното законодавство на МАРРИ учесничките и не е во спротивност со одредбите од нивното национално законодавство или административна пракса. Утврдувањето и потврдувањето на идентитетот се врши врз основа на националното законодавство на МАРРИ учесничките. Сите учеснички во МАРРИ го утврдуваат идентитетот на странецот врз основа на важечки документи (лична карта, пасош). Ова може да се утврди како минимален стандард за верификација на апсолутниот идентитет.

2 | ЦЕЛ

Целта на процесот на идентификација е да се обезбеди соодветна идентификација на лицата вклучени во постапките со надлежните органи.

3 | ПРЕДИЗВИЦИ

- А)** Вршење на соодветен претрес (пребарување) на мигрантот и неговите/нејзините лични предмети за релевантни документи во согласност со националното законодавство.
- Б)** Воспоставување почетна доверба меѓу мигрантот и службениците во текот на разговорот (интервјудо).
- В)** Посебно внимание треба да се обрне врз правилниот избор на преведувач.
- Г)** Земање првична изјава од мигрантот, во која тој/таа го наведува својот идентитет (со обзnanување на последиците во случај на погрешна изјава)
- Д)** Мигрантите немаат документи во кои е прикажан нивниот идентитет (документите биле изгубени за време на патувањето, документите биле одземени од страна на помагачите при патувањето,

или мигрантите немаат интерес да ги покажат документите поради различни причини, и сл.).

- Г) Прифаќање друга документација освен онаа што го покажува идентитетот на мигрантот. Придружни документи обично се оние што немаат фотографија или печат/потпис од органот на издавање. Придружните документи сè повеќе се користат во процесот на утврдување на идентитетот. Истото важи и за фотокопии од документите.
- Е) Процентот на веродостојноста на документите треба да биде дел од редовната постапка; во спротивно, може да дојде до сè повеќе обиди за лажно претставување пред органите со помош на фалсификувани документи.
- Ж) Различни нивоа на утврден идентитет: во процесот на враќање, мора да се утврди/потврди идентитетот на нерегуларниот мигрант, бидејќи во процесот

на меѓународна заштита идентитетот не е одлучувачки фактор.

- З) Утврдувањето и одредувањето на земјата на потекло и утврдувањето на идентитетот на мигрантот треба да се вршат во согласност со закон.
- С) Исто така, важен фактор е идентификувањето на ранливите групи (вклучувајќи ја и проценката на возраста), помагачите, сомнението за криминални активности и работењето со поголеми групи.
- И) Зголемување на свеста кај добро обучените службеници кои работат со мигранти за важноста на контролата/верификацијата на документите.

4 | МЕТОДИ

Без оглед на методите што се користат за утврдување на идентитетот, во текот на таа постапка треба да се следат основните принципи на еднаквост, различност и недискриминација. Посебен фокус треба да се стави врз лицата кои се во опасност од физичка и психичка штета, жртвите на трговија со луѓе, оние кои не можат да се грижат за себе и врз другите (ранливи групи).

Во МАРПИ учесничките се користат различни методи за утврдување на идентитетот во случаи на документиран или недокументиран странец.

ГЛАВНА ЦЕЛ:

да се потврди идентитетот на лицето

А) ДОКУМЕНТИРАН СТРАНЕЦ

Пред сè, МАРПИ учесничките го утврдуваат идентитетот со помош на покажаниите документи (основни документи, придружни документи или нивни копии) што ги дава мигрантот, по што следи преглед/верификација на документот. Во овој случај, надлежните органи треба да имаат можност да го испратат документот до надлежното специјализирано одделение на МАРПИ учесничките одговорно за оцена на веродостојноста на документите.

Б) НЕДОКУМЕНТИРАН СТРАНЕЦ

Методи кои се користат за утврдување на идентитетот во отсуство на веродостојни информации

Во случај мигрантот да нема документи, учесничките МАРПИ може да употребат еден од следниве методи за утврдување на идентитетот на мигрантот:

- ▶ Разговор (интервју) со мигрантот
- ▶ Споредба на отпечатоците од прстите со националните и со другите бази на податоци
- ▶ Споредба на фотографиите со националните и со другите бази на податоци
- ▶ Консултации со земјата на потекло (преку дипломатски канали или офицери за врска)

МАРПИ учесничките треба да размислат и за воведување и користење (кога не постојат) на други методи, како што се:

- ▶ ДНК-анализа
- ▶ Проценка на возраста
- ▶ Методи на присила, вклучувајќи и присилен претрес (пребарување) на имотот на мигрантот
- ▶ Анализа на јазикот.

РАЗГОВОР (ИНТЕРВЈУ) СО МИГРАНТОТ

ГЛАВНА ЦЕЛ: да се добијат доволно релевантни информации, да се провери и да се потврди дали изјавите се во согласност со придружните документи и идентитетот што се тврди.

Интервјуто треба да се спроведе така што со голема сигурност ќе се идентификува земјата на потекло на странецот. Ова треба да биде проследено со утврдување на личниот идентитет на странецот. Интервјуто треба да овозможи странецот да го докаже својот идентитет: а) странецот мора изречно да даде изјава за идентитетот и б) странецот мора да обезбеди докази за докажување на својот идентитет. Доказите мора да бидат потврдени како валидни и/или вистински и дека му припаѓаат на лицето.

Прашањето на јазикот што странецот го разбира треба соодветно да се третира. Заради ова, МАРПИ учесничките треба да ангажираат преведувач, како важна алатка за утврдување на идентитетот. Преведувачот има важна улога при спроведувањето на интервјуто со странецот, но, не треба да има водечка улога - интервјуто треба да го води одговорниот службеник. Правилниот избор на преведувачот и добрата соработка треба да доведат до подобар квалитет на интервјуто.

УПОТРЕБА НА ПРАШАЛНИКОТ

Учесничката на МАРРИ може да користи (основен) прашалник за почетна проверка и за утврдување/потврдување на националниот идентитет/етничката припадност. Понатаму, прашалникот може да се прошири со дополнителни прашања за личниот идентитет, групите, помагачите на групите, износот, злоупотребата на документи, идентификацијата на ранливите групи, и другите причини за напуштање на земјата на потекло.

Групи прашања што треба да се опфатат како минимум во прашалникот за потврда на националниот идентитет:

1. Основни информации за земјата (знаме, химна, претседател, институции, и сл.).
2. Религија, етнички групи, јазици, дијалекти.
3. Детални прашања за административната поделба (окрузи, кантони, покраини, главен град, и сл.).
4. Фото-прашања.
5. Прашања во врска со рутата.

Други техники и алатки препорачани и развиени од страна на релевантните меѓународни организации заедно со националните институции.

5 | ПРОЦЕДУРИ/ ЧЕКОРИ:

Од странецот се бара да се изјасни за личните податоци (име, датум на раѓање и адреса, и сл.) - **Идентитет што се тврди**.

Од странецот се бара да **обезбеди докази** за идентитетот што го тврди (секоја на МАРРИ учесничката формира листа на потребни докази).

Обезбедените докази се проверуваат со цел да се утврди дали се вистински и/или важечки (**Валидизација**).

Странецот се споредува со обезбедените докази и/или со сознанијата за идентитетот што го тврди за да се утврди дали се однесува на него/неа (**Верификација**).

Идентитетот што се тврди мора да биде предмет на проверки за да се утврди дали постоел (**Записи, евиденција**).

На крајот на процесот, идентитет што се тврди се потврдува (делумно се потврдува) или не се потврдува. Ако е можно, кај делумно потврдениот идентитет треба да се опише степенот на увереност.

ДОКУМЕНТ

СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ

ПРОЦЕНКА НА ДОКУМЕНТОТ

- ▶ Темелно испитајте ги сите документи дали се фалсификувани/лажни (кога е достапна таква експертиза)
- ▶ Проверете дали приложените документи се оригинални (преку националните бази на податоци и системи, ИНТЕРПОЛ, ЕУРОПОЛ, амбасадите)
- ▶ Проверете ги печатите за влез/излез, визите и сл., со цел да ја потврдите приказната на барателот
- ▶ Проверете како бил добиен документот (особено во случаи кога тие документи обично не се покажуваат)
- ▶ Претресете го барателот и неговите/нејзините лични предмети за релевантни документи во согласност со националното законодавство

- ▶ Ако се открие дека документите се фалсификувани, на барателот треба да му се даде можност да објасни како ги набавил.
- ▶ Каква е релевантноста на приложениот документ.

СОБИРАЊЕ ИНФОРМАЦИИ ЗА ИДЕНТИТЕТОТ	ИЗЈАВА	СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Дадете му можност на странецот експлицитно да се изјасни за својот идентитет ▶ Побарајте од странецот да даде докази за својот идентитет ▶ Употребете стандардизиран формулар/прашалник за да соберете основни лични идентификациски податоци (име, презиме, и сл.) ▶ Фокусирајте се на прашањата за утврдување/потврдување на идентитетот ▶ Ангажирајте преведувач 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Проценете ги/споредете ги собраните информации со покажаните документи/придружните документи ▶ Проценете ги веродостојноста/контрадикциите со изјавите на други лица или групи
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Употребете прашалник за почетна проверка и заради утврдување/потврдување на националниот идентитет/етничка припадност. Прашалникот може да се прошири со дополнителни прашања за групите, помагачите при патувањето, рутите, платениот износ, злоупотребата на документи, за идентификација на ранливите групи, и сл. 	

ИНТЕРВЈУ

СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ

ПОТВРДУВАЊЕ НА „ПРИКАЗ- НАТА“

- ▶ Подгответе се за интервју со помош на современи техники, размена на информации
- ▶ Интервјуто треба да се изврши со секого поединечно, а не како рутинска процедура
- ▶ Правично и ефикасно соберете точни и сигурни информации за причините на барателот да бара заштита
- ▶ Помогнете му на барателот целосно да ја раскаже својата приказна со поставување соодветни прашања на соодветен начин
- ▶ Дадете му на барателот можности да прецизира било какви недоследности
- ▶ Соберете информации околу причините за напуштање на земјата на потекло
- ▶ Набљудувајте го надворешниот изглед на барателот (карактеристики на лицето, боја на кожата ...) и донесете заклучок врз основа на личното искуство

- ▶ Проценете дали приказната одговара со приложените документи/земјата на потекло
- ▶ Одржувајте добра соработка со преведувачот

БИОМЕТРИСКИ ПОДАТОЦИ

СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ

ЗЕМАЊЕ ОТПЕЧАТОЦИ ОД ПРСТИТЕ И ФОТОГРА- ФИРАЊЕ

- ▶ Земете отпечатоци од прстите во согласност со соодветното законодавство
- ▶ Споредете ги отпечатоците со достапните бази на податоци
- ▶ Фотографирајте го барателот
- ▶ Проверете ги личните податоци со националните бази на податоци (сигнали за тревога, потерници, визи, преминување на границите ...) и со меѓународните бази на податоци (на пр., ИНТЕРПОЛ)

	СОРАБОТКА СО АМБАСАДИ/КОНЗУЛАТИ	СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ
СОРАБОТКА	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Одржувајте добра соработка со амбасадите (конзуларниот оддел, полицијата и културните аташеа) и конзулатите ▶ Проверете ги документите и/или информациите преку амбасадите ▶ Ангажирајте ги офицерите за врска (заради забрзување на процесот, размена на информации) 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Продолжете со одржување добри односи со меѓународните актери присутни на локално ниво.

	ИНФОРМАЦИИ ЗА ЗЕМЈАТА НА ПОТЕКЛО - ИЗП	СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ
ОСНОВНИ ИНФОРМАЦИИ	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Прибавете ги и запознајте се со релевантните најнови информации за земјата на потекло со цел да ја разберете состојбата на барателот ▶ Соодветна употреба на добиените ИЗП ▶ Линкови со достапни ИЗП (прилог кон овој документ) 	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Потврдете или укажете на несовпаѓања меѓу елементите во неговите/нејзините искази и ИЗП.

	РАЗМЕНА НА ИНФОРМАЦИИ	СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ
	<ul style="list-style-type: none"> ▶ Разменете информации со надлежните органи во земјата, како и во други држави, со цел да го утврдите идентитетот (т.е. PCC SEE) 	

СОРАБОТКА СО НЕВЛАДИНИ И МЕЃУНАРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ

СЛЕДНИ АКТИВНОСТИ

COOPERATION	<ul style="list-style-type: none">▶ Побарајте помош од релевантните меѓународни организации при утврдување на идентитетот (т.е. УНХЦР, ИОМ)▶ Кога е потребно, при утврдување на идентитетот, побарајте помош од релевантни невладини организации▶ На меѓународните и невладините организации обезбедете им релевантни информации во врска со случајот, со цел да добиете информации за утврдување на идентитетот▶ Соработувајте со странци од трети земји (кои живеат во земјата и кои имаат соодветно познавање за земјата на потекло)	
--------------------	--	--

КОРИСНИ ЛИНКОВИ ЗА ЗЕМЈИТЕ НА ПОТЕКЛО:

ЕВРОПСКА КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПОДДРШКА НА АЗИЛ	https://easo.europa.eu/asylum-documentation/easo-publication-and-documentation/	Јавно достапни документи во кои е даден општ преглед на ситуацијата во одредени земји.
ЕВРОПСКИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ЗЕМЈИТЕ НА ПОТЕКЛО	www.ecoi.net	Информатички систем на австрискиот Црвен крст за земјите на потекло, со кој се собираат, се структурираат и се обработуваат јавно достапни информации за земјите на потекло, со фокус врз потребите на адвокатите за азил, бранителите на бегалците и лицата кои одлучуваат по барањата за азил и други форми на меѓународна заштита.

РЕФВОРЛД (REFWORLD)	www.unhcr.org/refworld/	Обезбедува информации за општата ситуација во одредени земји.
АМНЕСТИ ИНТЕРНЕСЕНЕЛ	www.amnesty.org	Обезбедува информации за општата ситуација во одредени земји.
ХЈУМАН РАЈТС ВОЧ	www.hrw.org	Обезбедува информации за општата состојба во областа на човековите права во одредени земји.
МЕЃУНАРОДНА КРИЗНА ГРУПА	www.crisisgroup.org	Обезбедува информации за општата ситуација во одредени земји.
АГЕНЦИЈА ЗА ГРАНИЦИТЕ НА БРИТАНИЈА	www.gov.uk/government/collections/country-information-and-guidance	Обезбедува извештаи со информации за земјите на потекло на барателите на азил.
МИНИСТЕРСТВО ЗА НАДВОРЕШНИ И ЗАЕДНИЧКИ РАБОТИ НА БРИТАНИЈА	http://centralcontent.fc.gov.uk/	Обезбедува информации за општата ситуација во одредени земји.
КУРДВОЧ	www.kurdwatch.org/	Обезбедува извештаи за повреди на човековите права на Курдите во Сирија.

British Embassy
Skopje

Подготовката на оваа публикација беше овозможена со поддршка од Британската амбасада во Скопје, во рамките на проектот Подобрување на процедурите за утврдување на идентитетот на илегалните мигранти во МАРПИ регионот. Мислењата и ставовите наведени во оваа публикација не ги одразуваат секогаш мислењата и ставовите на Британската амбасада во Скопје.

